Colombo (ANB-NTB): Norge jobbet til siste slutt med å få til en avtale på Sri Lanka, men ble avvist av begge parter.

Det forteller miljø- og utviklingsminister Erik Solheim (SV).

Han spilte i flere år en sentral rolle i forsøkene på å forhandle fram en fredelig løsning på Sri Lanka, men lyktes ikke.

Regjeringen i Colombo sa i 2008 opp våpenhvileavtalen og innledet en storoffensiv mot de tamilske separatistene. I mai 2009 inntok regjeringsstyrkene separatistenes siste bastion.

Nektet

Den daværende hærsjefen på Sri Lanka, Sarath Fonseka, nektet for at det ble forhandlet med LTTE-lederne om overgivelse, men ifølge Erik Solheim ble det helt til siste slutt gjort forsøk fra norsk side på å unngå et blodbad.

– Vi oppfordret LTTE til å få i stand en organisert overgivelse. Dersom det hadde skjedd, ville tusenvis av liv ha blitt spart. Krigen ville ha endt under overvåking av FN, USA, India eller andre. LTTE avviste oppfordringen, forteller Solheim i et intervju med den srilankiske avisen Sunday Times.

Solheim var også i løpende kontakt med president Mahinda Rajapaksa for å få til en stans i krigshandlingene. Den norske ministeren forsøkte å overtale ham til å godta at en FN-utsending fikk snakke med LTTE-leder Velupillai Prabhakaran.

– Men alle disse forsøkene ble av ulike årsaker avvist av regjeringen i Colombo og LTTE, sier Solheim.

Oppringt 17. mai

17. mai i fjor, da kampene på Sri Lanka var på det hardeste, forteller Solheim at han ble oppringt av de to LTTE-lederne B. Nadesan and S. Pulithevan.

De to ba ham om å organisere overgivelse og fortalte at de hadde rettet samme forespørsel til Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) og FN.

Solheim viderebrakte informasjonen til regjeringen i Colombo, men da var det for sent.

– Jeg fortalte dem at de måtte heise hvitt flag og overgi seg. Noen få timer senere fikk vi høre at de var døde, forteller han i intervjuet.

– Ble likvidert

Regjeringstalsmenn i Colombo hevder at LTTE-lederne ble drept i kamp, mens talsmenn for Tamiltigrene hevder at de ble likvidert på kloss hold.

Solheim forteller i intervjuet at han var i løpende kontakt både med Sri Lankas president Mahinda Rajapakse og LTTEs leder Velupillai Prabhakaran i et forsøk på å forhandle fram et fredelig utfall, men sier at han ble avvist av begge.

Fonseka sitter nå i varetekt etter å ha falt i unåde hos Rajapakse, som etter press fra omverdenen har lovet å granske påstandene om krigsforbrytelser.

FN-gransking

FNs generalsekretær Ban Ki-moon har utnevnt en kommisjon som skal se nærmere på påstandene om krigsforbrytelser under krigens siste måneder på Sri Lanka.

Sri Lanka sier landet vil nekte medlemmene av FN-panelet adgang.

Utenriksminister Gamini Lakshman Peiris mener panelet er fullstendig unødvendig. (ANB-NTB)

Kilde: http://www.siste.no/Innenriks/politikk/article5173728.ece